

กิจกรรมและการศึกษานอกหลักสูตรของนักศึกษาเคมีปฏิบัติ

สถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นสถาบันการศึกษาสมทบในเครือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการฝึกอบรมเพื่อผลิตนักเคมีปฏิบัติระดับอนุปริญญา (๓ ปี) สำหรับสนองความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ งานศึกษาเคมีปฏิบัติยังให้บริการฝึกอบรมงานวิทยาศาสตร์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และความชำนาญในทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานและนักเรียนนักศึกษาจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ด้วย นักเคมีปฏิบัติที่สำเร็จการศึกษาและได้รับการฝึกอบรมจากสถานศึกษาเคมีปฏิบัติเป็น ที่ต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมและหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐและเอกชนมาก จากการรวบรวมข้อมูลปรากฏว่าแต่ละปีงานศึกษาเคมีปฏิบัติผลิตนักเคมีปฏิบัติไม่เพียงพอแก่ความต้องการของหน่วยงานดังกล่าว ปีการศึกษา ๒๕๒๑, ๒๕๒๒, และ ๒๕๒๓ มีผู้สำเร็จการศึกษา ๓๑, ๓๘ และ ๓๓ คน ตามลำดับ แต่หน่วยงานต่าง ๆ ได้แสดงความจำนงค์ต้องการรับนักเคมีปฏิบัติ จำนวนรวม ๖๓, ๖๑ และ ๕๐ คน ตามลำดับ สำหรับปีการศึกษา ๒๕๒๔ (นับถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งยังไม่สิ้นสุดปีการศึกษา) มีหน่วยงานต้องการนักเคมีปฏิบัติแจ้งความจำนงค์มาแล้ว ๑๗ แห่ง รวม ๓๑ คน

นักเคมีปฏิบัติ จากสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ ได้รับการฝึกอบรมและฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถซึ่งเน้นหนักในด้านการปฏิบัติที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ๆ และอย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรอนุปริญญาเคมีปฏิบัติจะต้องศึกษาจำนวน ๑๒๒ หน่วยกิต ในเวลา ๓ ปี หรือ ๔๐.๗ หน่วยกิต/ปีโดยเฉลี่ย มีการศึกษาภาคทฤษฎี ๕๕ หน่วยกิต และศึกษาเทคนิคปฏิบัติ ๒๗ หน่วยกิต ในขณะที่ภาควิชาเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยเฉลี่ยจะศึกษา

๓๕.๕, ๓๘.๒๕, ๓๖ หน่วยกิต/ปี ตามลำดับ สำหรับการศึกษาศิลปะปฏิบัติของภาควิชาเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหิดลนั้น นิสิตนักศึกษาจะได้รับการฝึกอบรม ๑๖ และ ๒๒ หน่วยกิต ตามลำดับ

ถึงแม้ว่านักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาเคมีปฏิบัติ จะได้รับการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นจำนวนมากถึง ๑๒๒ หน่วยกิตแล้วก็ตาม งานศึกษาเคมีปฏิบัติยังให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการจัดกิจกรรมและการศึกษานอกหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างและสอดแทรกความรู้/ประสบการณ์ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้รับการฝึกอบรมในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการด้วย กิจกรรมและการศึกษานอกหลักสูตรของนักศึกษาที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ การฝึกอบรมวิชาทหาร การทัศนศึกษา และการจัดกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมในโอกาสพิเศษ ซึ่งจะสอดแทรกและปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี และรู้จักการเสียสละเพื่อส่วนรวม ดังนี้

- จัดเลี้ยงอาหารเด็กกำพร้าเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ
- ร่วมโครงการพัฒนาชนบทโดยการร่วมแรงร่วมใจกันสร้างโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร ซึ่งเป็นการเสียสละและใช้เวลาในระหว่างปิดภาคการศึกษาให้เป็นประโยชน์
- จัดนิทรรศการทางวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จัดหาเงินทุนสำหรับใช้ในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา โดยจัดทำและจำหน่ายสมุดราคาถูกและเบา แก้วเป็นรูปต่าง ๆ ออกจำหน่าย
- เยี่ยมชมกิจการและการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม
- ฯลฯ

สำหรับช่วงเวลาภาคต้นของปีการศึกษา ๒๕๒๔ นี้ งานศึกษาเคมีปฏิบัติได้สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีกิจกรรมนอกหลักสูตรหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการทัศนศึกษาเนื่องในวันรับน้องใหม่ที่ จังหวัดระยอง เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จัก เรียนรู้และหาประสบการณ์ในการอยู่และทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีความรักพวกพ้องและสามัคคีปรองดองกัน

(๒) จัดงานวันเคมีปฏิบัติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ร่วมกับสมาคมศิษย์เก่าเคมีปฏิบัติเพื่อน้อมระลึกถึงพระคุณของ ฯพณฯ ดร. ตั้ว ลพานุกรม ผู้ก่อตั้งสถานศึกษาเคมีปฏิบัติซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีสำนึกของความกตัญญูต่องานที่เคารพนับถือผู้มีพระคุณ ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีงาม เพื่อให้นักศึกษาเป็นพลเมืองดีในอนาคต

(๓) เข้าชมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อดูและศึกษากิจกรรมวิธีการผลิตและการปฏิบัติงานจริง ๆ ของโรงงาน คาโออินดัสเตรียล ซึ่งผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันหลายอย่าง เช่น สบู่ แชมพู น้ำยาปรับสภาพเส้นผม น้ำยาทำความสะอาดถ้วยชาม น้ำยาฟอกขาวเสื้อผ้า เป็นต้น การเข้าดูงานในโรงงานทำให้นักศึกษาได้เห็นสภาพการทำงานที่แท้จริง ได้เห็นเครื่องจักรกลตลอดจนระบบการทำงานของโรงงาน ซึ่งไม่สามารถถ่ายทอดให้เห็นภาพพจน์ได้จากการบรรยาย

ในห้องเรียนหรือการศึกษาจากตำรา เพราะขบวนการบางอย่างในโรงงานอุตสาหกรรมไม่สามารถบรรยายได้ด้วยคำพูด นอกจากนั้นนักศึกษายังได้มีโอกาสซักถามปัญหาหรือข้อสงสัยจากผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่มีอยู่ในตำราและการเข้าเยี่ยมชมโรงงานยังเป็นการสร้างความสนใจของนักศึกษาในการเรียนรู้ด้วย

อาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมและการศึกษานอกหลักสูตร มีประโยชน์มากต่อการพัฒนาคุณภาพและจิตใจ การเรียนจากตำราหรือในห้องเรียนอย่างเดียววันนั้น ยังมีขีดจำกัดที่จะให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่ดี และกว้างขวางพอ การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์จริง ๆ ที่ได้พบเห็นมา และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีและเหมาะสม ดังนั้นการส่งเสริมให้นักศึกษามีกิจกรรมและการศึกษานอกหลักสูตรระหว่างที่อยู่ในวัยเรียนย่อมเป็นการช่วยให้นักศึกษาได้เตรียมตัวและมีโอกาสพัฒนาดนเองก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพ การเข้าเยี่ยมชมและฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรมจึงเป็นกิจกรรมและการศึกษานอกหลักสูตรที่ช่วยเสริมสร้างความรอบรู้ให้กว้างขวางออกไปในข่ายงานสาขาที่นักศึกษาจะต้องเกี่ยวข้อง และสามารถนำไปประกอบอาชีพรับใช้สังคมและประเทศชาติต่อไป

นักศึกษาของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ เข้าเยี่ยมชมกิจการและกรรมวิธีการผลิตในโรงงานเคาโออินดัสเตรียล (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๕